

Raadsbrief

Datum: 30 januari 2019
Behandeld door: Jos van der Werf
Zaak: 2019-002792

Verzenddatum: 6 februari 2019
Mailadres: jos.vanderwerf@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder: Erik Drenth

Onderwerp: Raadsbrief over ML

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief treft u onze reactie aan op de door de accountant op 23 januari 2019 uitgebrachte managementletter.

I. Algemeen

De accountant controleert jaarlijks de gemeenterekening. De accountant geeft op basis van de controle een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid. Bij de controle over de getrouwheid gaat het over de vraag of de cijfers kloppen. De accountant moet daarbij een oordeel vellen over de vraag of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de lasten en baten en de grootte en samenstelling van het vermogen. Dit oordeel wordt niet verwoord in de managementletter, maar in het accountantsverslag bij de jaarrekening. Rechtmatigheid is het handelen in overeenstemming met wetten en regels. Ook hier geldt dat het definitieve oordeel van de accountant wordt verwoord in het accountantsverslag. In de managementletter wordt tussentijds ingegaan op de financiële rechtmatigheid.

De nu uitgebrachte managementletter geeft een helder beeld van de uitdagingen waar we als organisatie op dit moment voor staan. Daarnaast heeft de organisatie te maken met een bezuinigingsopgave, verhuizingen, het werken op dislocaties en harmonisatieslagen die nog gemaakt moeten worden. Ook zal er nog een kwaliteitsslag moeten worden gemaakt. Over twee jaar moet de basis in belangrijke mate op orde zijn. De hierbij behorende cultuurverandering is weerbarstiger en zal naar onze inschatting zo'n vier tot vijf jaar in beslag nemen.

Naar verwachting zal in 2021 de rechtmatigheidscontrole uit de accountantscontrole verdwijnen en plaatsmaken voor een collegeverklaring waarin het college gedocumenteerd zal moeten aangeven welke maatregelen zijn genomen en welke controles daarop zijn uitgevoerd om te waarborgen dat de organisatie rechtmatig handelt. Dit betekent nogal wat en het vraagt de komende jaren forse inzet en een projectmatige aanpak om rechtmatigheid "proof" te worden.

II. Reactie op de belangrijkste bevindingen

-Controlebewustzijn en procesinrichting

Om invulling te kunnen geven aan deze uitdaging is met ingang van 1 januari 2019 een concern controller aangetrokken. De concern controller valt rechtstreeks onder de gemeentesecretaris en is lid van het directieteam. Verder zijn er een teamleider en een controller benoemd en zijn de concern control medewerkers voorlopig tijdelijk uit het team I&O getrokken en ondergebracht in een nieuw team concern control. Gewerkt wordt aan een plan van aanpak en er is voor de komende maanden een planning gemaakt voor de interne controle van de 22 kernprocessen, zodat deze op 1 april kunnen worden opgeleverd aan de accountant. Om het plan van aanpak te kunnen afronden is input van de accountant nodig. Deze input wordt in de 1^e week van februari verwacht. Verder is het normenkader ter vaststelling aangeboden aan het college, is er inmiddels een toetsingskader en wordt de controleverordening op korte termijn aan de raad aangeboden. Verder zijn we met de organisatie in gesprek over rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van de onder de teams vallende processen en wordt er nauw samengewerkt met de accountant. Zoals we het nu kunnen inschatten zal de jaarrekening inclusief accountantsverklaring conform de met u afgestemde planning worden aangeleverd.

-Dataveiligheid en ICT

De accountant doet een aantal uitspraken over onvoldoende maatregelen t.a.v. conversies, rechtenbeheer, logische toegangsbeveiliging en changemanagement van de financiële applicaties en over de uitvoering van de maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy/AVG.

Voor de onderbouwing van de conversies van enkele aan het financieel systeem gerelateerde systemen (die bij de herindeling gemigreerd zijn) zullen voorafgaand aan de controle op de jaarrekening nog aanvullende gegevens aan de accountant worden aangeleverd.

Voor 2019 zal voor de processen rechtenbeheer, logische toegangsbeveiliging en changemanagement een verbeterplan worden opgesteld. In dat verbeterplan zullen de volgende elementen moeten worden opgenomen:

- Procesinrichting en procesbeschrijving
- Werking van het proces
- Controle en toetsing van deze processen.

Een deel hiervan (logisch toegangsbeleid, wachtwoordbeleid) is inmiddels door de directie vastgesteld. De uitvoering van het verbeterplan en de implementatie van verbetermaatregelen lopen van heden tot najaar 2019, zodat op het moment van de interim controle 2019 er een significante verbetering te zien zal moeten zijn.

Op het gebied van informatiebeveiliging en privacy (AVG) zijn de te treffen maatregelen opgenomen in een programma 2018-2019. Bij toetsing en naleving van de informatiebeveiligingsmaatregelen zullen we zoveel mogelijk aansluiten op de jaarlijkse ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit)-verantwoording.

Door de accountant is opdracht gegeven aan een externe partij voor een IT-audit. Deze proces IT-audit die leidde tot de bevindingen op ICT-gebied in de managementletter was in 2018 onvoldoende uitgekristalliseerd en gestroomlijnd. Samenwerking tussen alle betrokken partijen kan en moet beter. Dit proces zal in 2019 gestructureerd worden aangepakt. De accountant neemt voor het externe deel het initiatief.

-Financiële positie

De financiële positie van de gemeente is niet rooskleurig. Met uw raad is afgesproken dat er bij de voorjaarsnota een plan met bezuinigingen ligt. Wij hebben de ambtelijke organisatie inmiddels opdracht gegeven om voor 7 miljoen aan bezuinigingsmaatregelen aan te dragen waaruit 5 miljoen

aan maatregelen gekozen kunnen worden. De accountant en de provincie onderschrijven de noodzaak.

-Inkopen en factuurbehandeling

Er is een taskforce ingesteld. Dit heeft er toe geleid dat alle inhuur sinds juli 2018 rechtmatig verloopt via de tool "Groningenuurtin" en dat we een overzicht hebben van alle contracten of het ontbreken hiervan. Er lopen nog een aantal onderzoeken naar de rechtmatigheid van in het verleden gedane aanbestedingen.

De inkoop- en contractmanagementfunctie heeft de volle aandacht. Een plan van aanpak is gereed. Het doel is om het inkopen, contractmanagement en contractbeheer efficiënt en effectief te laten verlopen, te voldoen aan de vast te stellen kaders en rechtmatigheids eisen en zo één samenhangend geheel te gaan vormen met primaire processen en met de bedrijfsvoering.

De aanpak is opgeknipt in een aantal fasen. De eerste fase kenmerkt zich door grip krijgen op de huidige situatie. Het bedrag voor het maken van een startformulier wordt voor alle inkopen verlaagd naar 25.000 euro met als doel overzicht en doorzicht op mogelijke clustering van inkopen. Er wordt een spendanalyse gemaakt, een kwalitatieve contractreview uitgevoerd en de aanbestedingskalender wordt bijgewerkt.

In fase twee herschrijven we het inkoopbeleid en wordt een visie gevormd naar de toekomst. Vervolgens wordt gekeken naar de huidige inrichting en de toekomstig gewenste inrichting in relatie tot rollen, taken en verantwoordelijkheden.

Daarna worden de processen beschreven en zullen de standaard formats & templates worden herijkt en waar nodig aangevuld. Het geheel strekt zich uit over heel 2019 waarbij directe sturing en toekomstige inrichting naast elkaar lopen.

III. Tot slot

De overige in de managementletter genoemde bevindingen zijn/worden opgepakt. Doelstelling is dat er bij een volgende interim controle een forse verbeterslag is gemaakt.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Gemeentesecretaris